

ΟΙ ΓΡΑΙΚΟΙ, ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ 'Επιστολή πρὸς τὸν «Δ» τοῦ κ. Χρ. Σαρτζετάκη

ΧΡΗΣΤΟΣ Α. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

Νέα Πεντέλη, 17η Ἰανουαρίου 2003

Περιοδικὸν «Δαυλὸς»,
Κυδαθηναίων 29, Πλάκα,
(τηλεομοίωτυπον 210 3314997)
105 58 Ἀθήνας

Κύριε διευθυντά,

Εἰς τὸ κυκλοφοροῦν ὑπ' ἀριθ. 253 τεῦχος (Ἰανουαρίου 2003) τοῦ ἐγκρίτου περιοδικοῦ σας «Δαυλὸς» δημοσιεύεται ὀργίλη, ἐξ ἀγαθοῦ φιλοπάτριδος συνειδότος, ἐπιστολὴ τοῦ ἐν Βερολίνῳ ἀναγνώστου σας κυρίου Κώστα Μπαλάνου. Μὲ τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἡ φιλοπατρία προϋποθέτει καὶ ἐδραϊὰν γνῶσιν τῆς Ἱστορίας, θὰ ἤθελα ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς νὰ παρατηρήσω, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ περιοδικοῦ, τὰ ἀκόλουθα:

Πρῶτον, πλανᾶται ὁ ἐπιστολογράφος σας φρονῶν, ὅτι τὸ ὄνομα «Γραικός» εἶναι ξενικόν, δοθὲν δῆθεν ὑπὸ τῶν Ρωμαίων εἰς τοὺς Ἕλληνας τῆς κάτω Ἰταλίας! Διότι δὲν πρόκειται περὶ ξενικῆς ὀνομασίας! Εἶναι ὄνομα ἐλληνικότατον, τὸ πρῶτον ἐθνικὸν μας ὄνομα. Πράγματι, λέγει ὁ Ἀριστοτέλης («Μετεωρολογικά», Ι 14) «ἄκουν γάρ... καὶ οἱ καλούμενοι τότε μὲν Γραικοί, νῦν δὲ Ἕλληνες» (βλέπε τὸ κείμενον π.χ. εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν «Μετεωρολογικῶν» τῆς Collection Budé, Παρίσι, τόμος Ι, 1982, σελ. 45, παραπομπές δὲ καὶ εἰς ἄλλους ἀρχαίους συγγραφεῖς εἰς τὸ ἐξαιρετον ἔργον τοῦ Καθηγητοῦ Γεωρ-

γίου Α. Παπαντωνίου, «Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Ἱστορία», τόμος Α', 1979, σελ. 98, ὑποσημ. 2). Τὸ «Γραικός» αὐτὸ ἐπῆραν ἐν συνεχείᾳ οἱ Ρωμαῖοι καί, προσαρμόζοντές το εἰς τὴν φωνητικὴν τῆς γλώσσης των, ἔπλασαν τὸ «Graecus», ἀπὸ τὸ ὁποῖον καὶ προέρχονται οἱ, σημειούμενες ἀπὸ τὸν ἐπιστολογράφον σας, ὀνομασίες εἰς τὶς σύγχρονες ξένες γλώσσες ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς χώρας μας. Οἱ ὁποῖες, ἐπομένως, μὲ πανάρχαιες ἐλληνικὰς ρίζας καὶ κατὰ καμμίαν λογικὴν δὲν θὰ πρέπει νὰ θεωροῦνται ἀποβλητέες.

Ἀντιθέτως ἀποβλητέες εἶναι οἱ ὀνομασίες «Ρωμῖος» καὶ «ρωμιοσύνη», οἱ ὁποῖες δυστυχῶς χρησιμοποιοῦνται καὶ ἀπὸ, ἀξιολόγους, κατὰ τὰ λοιπά, διανοουμένους, οἱ ὁποῖοι ἐναδρύνονται, ὁμιλοῦντες συνεχῶς γιὰ τὴν «ὀρθόδοξη ρωμαϊκὴ παράδοση» (ἄλλοτε ὑπῆρχε, δὲν γνωρίζω ἐὰν ἐξακολουθῆ, καὶ εἰδικὴ ραδιοφωνικὴ ἐκπομπὴ μὲ τὴν ὀνομασίαν αὐτὴν!), χωρὶς νὰ ἐνοχλοῦνται ἀπὸ τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν, ὅτι ἡ προσωνυμία «Ρωμαῖος», δηλ. ἡ ιδιότης τοῦ Ρωμαίου πολίτου, ἡ *ρωμαϊκὴ ἰθαγένεια* θὰ ἐλέγαμε σήμερα, ἀπενεμήθη (καὶ αὐτό, ἄς σημειωθῆ, ἐγίνε διὰ φορολογικοὺς ἀποκλειστικῶς σκοποῦς!), μὲ τὸ γνωστὸ διάταγμα τοῦ Καρακάλλα τὸ 212 μ.Χ., εἰς ὅλους τοὺς ὑποδούλους κατοίκους τῆς Ἀνατολῆς ὑπὸ τῆς τότε κοσμοκρατείας Ρώμης. Τί θέλουν λοιπὸν οἱ διανοούμενοί μας αὐτοὶ νὰ διαιωνίσουν; Τὴν ἀνά-

μνησιν τῆς δουλείας ἐκείνης; Ἐὰν οἱ ἀγωνισταὶ τοῦ 1821 μὲ θαυμαστὴν ἐπίγνωσιν τῆς ταυτότητός των διαλαλοῦσαν: «ἐγὼ Γραικὸς γεννήθηκα, Γραικὸς θὲ νὰ πεθάνω» χρησιμοποιοῦντες ἀκριβῶς τὸ πανάρχαιον ἐκεῖνο καὶ αὐτοχθον «Γραικός» καὶ ὄχι τὸ ξενόφερτον καὶ ἀποβλητέον «Ρωμαῖος» ἢ «Ρωμηός» (ἢ «Ρωμῖος»). Ἐναμφισβητήτως ἦσαν σοφώτεροι ἀπὸ τοὺς αὐτοαποκαλουμένους «Ρωμηούς»!..

Δεύτερον, πλανᾶται ἐπίσης δεινῶς ὁ ἐπιστολογράφος σας,

θεωρῶν, ὅτι μετὰ τὴν ρωμαϊκὴν κατάκτησιν ἢ σλαβιὰ τῶν Ἑλλήνων διήρκεσε δῆθεν 1850 χρόνια! Διότι ἔτσι διαγράφει ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας τὸ χιλιόχρονον Βυζάντιον, αὐτὴν τὴν Ἑλληνικὴν Μεσαιωνικὴν μας Αὐτοκρατορίαν, κατὰ τὸν ἀνεπανάληπτον ἐθνικὸν μας ἱστορικὸν ἀείμνηστον Κωνσταντῖνον Παπαροηγόπουλον. Καὶ εἶχε μὲν διατηρηθεῖ ἡ αὐτοκρατορία μας αὐτὴ τὴν ρωμαϊκὴν παράδοσιν καὶ τὴν ἀρχικὴν ὀνομασίαν της ὡς «Ἀνατολικῶν Ρωμαϊκῶν Κράτους», ἀλλ' αὐτὸ ἐπέβαλε πολιτικὴ σκοπιμότης, συγκεκριμένως ἢ διατήρησις τῆς ἐλπίδος ἀνακτήσεως καὶ τοῦ Δυτικοῦ τμήματος τῆς ἀρχικῆς ἐνιαίας αὐτοκρατορίας ἀπὸ τοὺς ἐπιδραμόντας καὶ καταλύσαντας τοῦτο βαρβάρους. Εἰς τὴν πραγματικότητά ὅμως, παρὰ τὴν ὀνομασίαν του, τὸ «Ἀνατολικὸν Ρωμαϊκὸν Κράτος» ἀπὸ τίς ἀπαρχές του εἶχεν ἐξελληνισθῆ. Καὶ πληθυσμικῶς καὶ πολιτιστικῶς.

Ὅντως καὶ ὁ πληθυσμὸς τοῦ Κράτους κατὰ μέγα μέρος, ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου μάλιστα αἰῶνος, δηλαδὴ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἡρακλείου, μὲ τὴν ἀπώλειαν ἀλλοεθνῶν τμημάτων τῆς αὐτοκρατορίας (Συρίας, Παλαιστίνης, Αἰγύπτου καὶ Λιβύης), ἦτο ἑλληνικὸς. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια, συσκοτιζόμενη δολίως

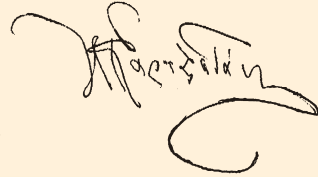
κατὰ τίς ἡμέρας μας μὲ τὰ φληναφήματα περὶ τῆς δῆθεν πολυπολιτισμικότητος τοῦ Βυζαντίου! Ἐὰν καὶ πολιτιστικῶς, πνευματικῶς, ὁ συντριπτικῶς πλειονοψηφῶν Ἑλληνισμὸς ἐκυριαρχεῖ μὲ τοὺς συγγραφεῖς του καὶ τὴν πνευματικὴν του παράδοσιν, ἢ ὅποια ἐπιδρᾷ καὶ εἰς τοὺς ξένους, πολλοὺς τῶν ὁποίων καὶ ἐξελληνίζει. Καὶ ἤδη ἀπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ καὶ ἐξῆς οἱ νόμοι συντάσσονται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, ἐνῶ καὶ ἡ εἰς τὴν Λατινικὴν Ἰουστινιάνειος νομοθεσία μεταγλωττίζεται ἀκολούθως εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μὲ τὰ «Βασιλικὰ» τοῦ Λέοντος τοῦ Σοφοῦ. Ἀπὸ δὲ τοῦ 397 αἰ. δικαστικαὶ ἀποφάσεις καὶ ἀπὸ τοῦ 439 αἰ. διαθηκαὶ συντάσσονται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν. Ἀκόμη καὶ ἡ χριστιανικὴ θεολογία τῆς Ἀνατολῆς, ὑπηρετοῦσα καὶ τὸν ἄλλον χριστιανικὸν κόσμον, καὶ τὴν Δύσιν καὶ τοὺς ἀνατολικοὺς λαοὺς, ἐξελληνίζεται, μὲ ἀποτέλεσμα θεαίως ὁ Χριστιανισμὸς ἀπὸ ἰουδαϊκῆ αἵρεσις εἰς μίαν γωνίαν τῆς Παλαιστίνης, ὅπως χωρὶς τὴν ἑλληνικὴν εὐεργεσίαν θὰ παρέμενε, νὰ προσλάβῃ διαστάσεις οἰκουμενικότητος. (βλέπε ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω π.χ. τὸ ἔργον τοῦ καθηγητοῦ καὶ Ἀκαδημαϊκοῦ ἀειμνήστου Κωνσταντῖνου Ἀμάντου, «Ἱστορία τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους», τόμος Α', ἔκδοσις β', 1953, σελ. 52 ἐπ.). Πρόκειται περὶ πρωτοφανοῦς εἰς τὴν Ἱστορίαν ἄθλου, τὸν ὅποιον ἐπετέλεσε, καὶ θριάμβου, τὸν ὅποιον κατήγαγε, πάντοτε ἀκμαῖος καὶ ζωντανός, παρὰ τὴν ρωμαϊκὴν κατάκτησιν, ὁ Ἑλληνισμὸς, ὁ ὁποῖος κυριολεκτικῶς κατέφαγε τὰ θεμέλια τῆς ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας καὶ τὴν μετέτρεψεν εἰς ἑλληνικὴν. Βεβαίως ἤμπορεῖ ὁ καθείς νὰ ἔχη τὰς ἀντιλήψεις του ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τῶν ἐσωτερικῶν πραγμάτων τῆς Αὐτοκρατορίας, ἰδίως ὡς πρὸς τὴν ἐπιρροὴν τοῦ θρησκευτικοῦ παράγοντος, μὲ τίς διαρκεῖς

ἔριδες καὶ τὰ πολυάριθμα μοναστήρια, εἰς τὰ ὁποῖα κατέφευγαν ὄχι ὅλοι ἀπὸ ἐσωτερικὴν κλίσιν, ἀλλὰ καὶ χιλιάδες φυγοπόνων καὶ ἀργοσχόλων πρὸς ἀποφυγὴν τῆς στρατεύσεως, γεγονότα τὰ ὁποῖα συνετέλεσαν ἀποφασιστικῶς καὶ εἰς τὴν ἀποδυνάμωσιν τῆς Αὐτοκρατορίας. Δὲν ἔπαυσεν ὁμως ἐκ τούτων ἡ Αὐτοκρατορία νὰ εἶναι ἑλληνική.

Εἶναι λοιπὸν παραλογισμὸς, Κύριε Διευθυντά, νὰ ἀπορρίπτονται ἀκρίτως καὶ μὲ τόσῃν εὐκολίαν α) τὸ ἀρχαιότατον καὶ ἑλληνικότατον ὄνομά μας «Γραικοί», καὶ β) ἓνα ἀπὸ τὰ λαμπρότερα τμήματα τῆς ἐθνικῆς μας Ἱστορίας, αὐτὸ τῆς Ἑλληνικῆς Μεσαιωνικῆς μας Αὐτοκρατορίας,

ἢ ὁποῖα ἐπὶ χίλια καὶ πλέον χρόνια ἀπέτελεσε τὸ προπύργιον τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ καὶ φραγμὸν εἰς τὴν πλήρη ἐκβαρδάρωσιν τῆς Εὐρώπης. Τμῆμα τὸ ὁποῖον ἄλλωστε καὶ μᾶς συνδέει μὲ τὸ ἀπώτερον ἐθνικὸν μας παρελθόν, τὴν ἀδιατίμητον ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα.

Μὲ τὴν προσήκουσαν τιμὴν,

Χρῆστος Σαρτζετάκης

www.sartzetakis.gr

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ «ΔΑΥΛΟΥ»

Εὐχαριστοῦμε τὸν τ. Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας γιὰ τὶς παρατηρήσεις του ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἀναγνώστου μας κ. Κώστα Μπαλάνου, μηχανολόγου μηχανικοῦ διαμένοντος στὸ Βερολῖνο καὶ τ. Προέδρου τῆς Συνομοσπονδίας Ἑλληνικῶν Συλλόγων Γερμανίας.

Ἐπιθυμοῦμε ὥστόσο νὰ σημειώσουμε τὰ ἑξῆς:

1. Ὅπως ὀρθῶς παρατηρεῖ ὁ κ. Χρ. Σαρτζετάκης, ὁ ἐπιστολογράφος μας κ. Κώστας Μπαλάνος ἐσφαλμένα ἔγραψε, ὅτι ἡ λέξις **Γραικός** εἶναι λατινική. Περὶ τῆς πανάρχαιας ἑλληνικότητος τῆς λέξεως ὑπάρχουν δεκάδες ἔρευνες στὸν «Δ» κυρίως τοῦ ἀειμνήστου συνεργάτου μας Ἡλία Α. Τσατσόμοιρον καὶ πολλῶν ἄλλων, δημοσιευθεῖσες σ' ὄλους σχεδὸν τοὺς τόμους τοῦ Περιοδικοῦ, ὅπου ἀναφέρονται καὶ οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς (Ἡσίοδος, Ἀριστοτέλης, Ἀπολλόδωρος, Πάριον Μάρμαρον κ.ἄ.) πὸν κάνουν μνείαν τῆς λέξεως. Ὅμως τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος οὐδέποτε ἀπὸ τὰ πανάρχαια χρόνια ἕως σήμερον ἐχρησιμοποίησε γιὰ τὸν ἑαυτὸ του ὡς ἐθνικὸ ὄνομα τὸ «Γραικός», οἱ δὲ προσπάθειες τοῦ Ἀδ. Κοραῖ καὶ τοῦ Ρήγα νὰ τὸ «περάσουν» ὡς περίπου ἰσότιμο μὲ τὸ «Ἑλλην» ἀπέτυχαν ἀπολύτως. Ὁ Τσατσόμοιρος στὸ μνημειῶδες ἔργο του «**Ἱστορία Γενέσεως τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας – Ἀπὸ τὸν Ἑλλοπαθηρευτὴ μέχρι τὴν Ἐποχὴ τοῦ Διὸς – Ἡ Ἀποκωδικοποίησις τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀλφαβήτου**» (φιλολογικῆ ἐπιμελεία Δημ. Ι. Λάμπρου, ἔκδ. «Δαυλός» 1991, σελ. 136) ἀποκαλύπτει μὲ ἀποδεικτικὴ ἐπάρκεια τὸν οὐσιώδη ἱστορικὸν λόγον, γιὰ τὸν ὁποῖον οἱ Ἑλληνες διαχρονικὰ ἀπερρίπταν καὶ ἀπορρίπτουν τὸ «Γραικός»: Μὲ τὸ ὄνομα αὐτὸ ἐχαρακτηρίσθησαν μόνο οἱ ἀναξιοπαθοῦντες καὶ περιπεσόντες σὲ πολιτικὴν ἑξαθλίωσιν συνεπείᾳ τοῦ Κατακλυσμοῦ πληθυσμοῦ τῆς Κεντρικῆς Ἑλλάδος (οἱ «πλημ-

μυροπαθείς», ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα)· καὶ ἐξ ἀντιθέτου αὐτὸς ἐπίσης εἶναι ὁ λόγος, γιὰ τὸν ὁποῖο οἱ Ῥωμαῖοι, πὸν φθονοῦσαν τὸν Πολιτισμὸ τῶν Ἑλλήνων, προτίμησαν τὴν ὀνομασία αὐτὴ μὲ ὑποτιμητικὴ - ἀπαξιωτικὴ ἔννοια (**Graeci ἢ Graeculi**) ἀντὶ τοῦ ἤδη γενικῶς καθιερωμένου, **Ἑλληνες**. Ὁ ἐπιστολογράφος μας κ. Κώστας Μπαλάνος παρὰ τὸ προαναφερθῆν λάθος του ἀναδεικνύει ἐπαρκῶς στὴν ἐπιστολὴ του τὴν ἐννοιολογικὴ ἀπαξίωση τοῦ «Γραικός» – κάτι πὸν δὲν γίνεται στὴν ἐπιστολὴ τοῦ κ. Χρ. Σαρτζετάκη.

2. Σ' ὅτι ἀφορᾷ στὴν ἐλληνικότητα τοῦ Βυζαντίου, φρονοῦμε ὅτι τὰ κριτήριά μας δὲν μπορεῖ νὰ διαμορφώνονται βάσει ἐπιφανεϊακῶν καταστάσεων, ὅπως π.χ. ἡ μετάφραση ἢ ἡ σύνταξη τῶν βυζαντινῶν νόμων στὰ Ἑλληνικὰ ἢ ἡ συγγραφὴ ἀπὸ Βυζαντινοῦς διβλίων στὴν Ἑλληνικὴ Γλῶσσα, περιεχόντων ἔργα, εἰρηθῶ ἐν παρόδῳ, ἐξαιρετικῶς εὐτελοῦς ποιότητος, πὸν δὲν ἀντέχουν σὲ καμμία σύγκριση ἀκόμη καὶ μὲ τὰ πιὸ ἀσήμαντα ἐλληνικὰ ἔργα τῆς Προκλασικῆς, Κλασικῆς, Ἀλεξανδρινῆς καὶ Ῥωμαϊκῆς περιόδου. Διότι ἡ σκληρὴ ἱστορικὴ ἀλήθεια εἶναι, ὅτι δυνάμει ἀκριβῶς αὐτῶν τῶν στὰ Ἑλληνικὰ μεταφρασθέντων ἢ καταρτισθέντων βυζαντινῶν νόμων καὶ διαταγμάτων ἀπαγορεύθηκε, ἐδιώχθη ἀπηνῶς καὶ ἐξαφανίσθηκε ὅτι ἐλληνικό, δηλαδή ἢ Ἐπιστήμη, ἢ Φιλοσοφία, τὸ Θέατρο, ὁ Ἀθλητισμός, ἢ Θρησκεία κ.λπ. κ.λπ. (βλέπε εἰδικὰ τὰ πλήρη κείμενα τῶν νόμων τῆς Ἰουστινιανείου νομοθεσίας, τὴν ὁποῖαν ἐπικαλεῖται ὁ κ. Χρ. Σαρτζετάκης, δυνάμει τῶν ὁποίων κατεδιώχθησαν οἱ Ἑλληνες, στὸν «Δ» τεῦχος 229· βλ. ἐπίσης τὰ κείμενα τῶν ἄρθρων 1.11, 1.11.8, 1.11.9, 1.11.19 καὶ 1.11.10 τοῦ Ἰουστινιανείου Κώδικος, μὲ τὰ ὁποῖα προβλέπονται ἐξοντωτικὲς ποινὲς κατὰ τῶν **ἀλιτηρίων καὶ μαρῶν Ἑλλήνων**», στὸν «Δ», τ. 233)· ὅπως ἀπαγορεύθηκε καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἐθνικὸ ὄνομα **Ἑλλην** (ἢ δίωξη **ἐπι ἐλληνισμῷ**) προέβλεπε τὴν ἐσχάτη τῶν ποινῶν). Ἀπαντα τὰ ἀνωτέρω ἔπαψαν νὰ ὑπάρχουν στὴν Ἱστορία γιὰ πολλοὺς αἰῶνες. Ὅπως καὶ σκληρὴ ἱστορικὴ ἀλήθεια εἶναι, ὅτι σὲ πλεῖστα ἐκ τῶν βυζαντινῶν κειμένων, πὸν ἐγράφησαν στὴν Ἑλληνικὴ Γλῶσσα, ὑπάρχουν οἱ ἐμπαθέστερες ὕβρεις καὶ οἱ χυδαιότερες συκοφαντίες πὸν ἐξεστομίσθηκάν ποτε κατὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ.

Ἄλλωστε ὁ κ. Χρ. Σαρτζετάκης θὰ πρέπει νὰ ἄκουε ἰδίους ὡσὶν κάθε χρόνο κατὰ τὴν πενταετη θητεία του ὡς Ἀνωτάτου Ἀρχοντος τῆς Χώρας τοὺς ἱερεῖς τῆς Μητροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν, ὅπου παρίστατο ἐθιμοτυπικῶς κατὰ τὴς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, νὰ **ἀναθεματίζουν τρις** τοὺς Ἑλληνες, τοὺς κλασικοὺς μεγάλους στοχαστὲς μας ὀνομαστικὰ καὶ ὀλόκληρο τὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ, ψάλλοντας κείμενα Βυζαντινῶν, γραμμένα στὴν Ἑλληνικὴ Γλῶσσα. (Τὰ πλήρη κείμενα τῶν τρισάθλιων αὐτῶν ἑπτὰ μισελληνικῶν ὑποπροϊόντων, τὰ ὁποῖα συντεάσσοντο ἀπὸ τὴν ἀνώτατη πνευματικὴ ἡγεσία τοῦ Βυζαντίου ὑπὸ τὴν αἰγίδα, ἔγκρισιν καὶ ἔμπνευσιν τῆς ἀνώτατης πολιτικῆς ἡγεσίας του, δὲς τα στὸν «Δ», τ. 224-5, Αὔγουστος - Σεπτέμβριος 2000 καὶ 247, Ἰούλιος 2002, ὅπου καὶ ἡ ἱστορικῆς σημασίας γραπτὴ τοποθέτηση τοῦ νῦν Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Κωστῆ Στεφανόπουλου, μὲ τὴν ὁποῖα τάσσεται ὑπὲρ τῆς παύσεως τῶν ἀναθεματισμῶν κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, τοὺς ὁποῖους δυστυχῶς καὶ σήμερα ψάλλουν ἐπισήμως οἱ συνεχιστὲς τοῦ Βυζαντίου.)

Ἄλλωστε ἢ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα, ἢ ὁποῖα ἐξ ἀνάγκης ἐχρησιμοποιήθη ἀπὸ τὴν θρησκευτικὴ καὶ πολιτικὴ ἐξουσία τοῦ Βυζαντίου, ἀλλοιώθηκε ἐννοιολογικὰ, γιὰ νὰ

προσαρμοσθή στις σκοπιμότητες της Διοικήσεως, ή όποια ιδεολογικῶς ἦταν ρωμαϊκή και τῆς Θρησκείας, ή όποια, ὅπως σημειώνει και ὁ κ. Χρ. Σαρτζετάκης, ἦταν ἔθραιογενής (χριστιανική) και βέβαια ἀμφοτέρως πολιτικά ἀντιμέτωπες σέ ἀγῶνα μέχρι θανάτου μέ τήν ἑλληνική ἀντίληψη περι πολίτου, πολιτικῆς, τρόπου ζωῆς και τρόπου θεωρήσεως τοῦ Κόσμου. Ὑπάρχει τέτοια πλημμυρίδα σχετικῶν μέ τὰ ἀνωτέρω πρωτογενῶν βυζαντινῶν κειμένων, στοιχείων, δεδομένων, περιγραφῶν, γεγονότων κ.λπ. ἀποδελτιωμένων σ' ὄλους ἀνεξαίρετως τούς τόμους τοῦ «Δ», ὥστε ή επίκληση δευτερογενῶν ἀπόψεων, ὑπηρετουσῶν συχνά σκοπιμότητες, ὅπως ὠρισμένες ἐξ ἐκείνων πού περιέχονται στό ἔργο τοῦ Κ. Παπαρρηγόπουλου, θεωρητικῶς νομιμοποιήσαντος τό κενόν ἱστορικοῦ και κοσμοθεωρητικοῦ ἀντικρῶσματος ιδεολόγημα σκοπιμότητας τοῦ «**Ἑλληνοχριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ**», νά περιτεύῃ ἐνώπιον τῶν ἀναγνωστῶν μας. Εἰρήσθω ἐν παροῦσα, ὅτι πρὸ τῆς χαλκείσεως τοῦ ἐν λόγῳ ιδεολογήματος γύρω στό 1850 οἱ Ἕλληνες τοῦ νεοϊδρυνθέντος κράτους μας ἐταύτιζαν τό Βυζάντιο μέ τήν σουλτανική ἐξουσία και οἱ ἤρωες τοῦ '21 ὠνόμαζαν τόν ἐχθρό, δηλαδή τόν σουλτανικό στρατό και στόλο, «**βυζαντινόν**» (βλ. Ἡμερολόγια τῶν πολεμικῶν πλοίων τοῦ Εἰκοσιένα ὡς και Ἀπομνημονεύματα ἀγωνιστῶν).

Ὅπως ὀρθῶς σημειώνει ὁ κ. Χρήστος Σαρτζετάκης, στό Βυζάντιο σέ κάποιες ἱστορικές φάσεις οἱ ἑλληνικοὶ πληθυσμοὶ ἀποτελοῦσαν πιθανῶς τήν πλειονότητα τῶν ὑπηκόων του. Ἀλλά οἱ ὑπήκοοι αὐτοί, ἀν ἐπεδίωναν ὡς ἀνθρωποι, ὅμως μέ τήν συνειδησιακή, ἱστορική και πολιτισμική σημασία τῆς λέξεως «Ἕλλην» εἶχαν παύσει νά ὑπάρχουν. Ἐκτός τοῦ ὅτι ή ἐθνικότητά τους ἦταν ἀπηγορευμένη δια νόμου και δέν τολμοῦσαν νά τήν ἀποκαλύψουν ή τήν εἶχαν λησμονήσει, τό «Ἕλλην» στήν ἀντίληψη τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶχε συκοφαντηθῆ τόσο, ὥστε νά εἶναι περίπου ταυτόσημο μέ τό διαβολικό ή τό εἰδωλολατρικό ή τό ἄκρον ἄωτον τῆς διαφθορᾶς, τῆς μωρίας και τῆς μανίας. Μόνο σέ κάποιες περιοχές, ὅπως στόν Πόντο, οἱ «**Ἕλληνοὶ**» ἐθεωροῦντο ὡς κάτι τό μυθῶδες. Οἱ φιλολογικῆς ἀποδείξεις τῆς ἱστορικῆς αὐτῆς τραγωδίας τοῦ Ἕλληνισμοῦ, πού κράτησε μέχρι τίς παραμονές τοῦ 1821, ὁπότε «ἀνέστησαν» και νοημάτισαν ἱστορικά και πνευματικά τό ἐθνικό μας ὄνομα οἱ μεγάλοι διαφωτιστές, εἶναι πολλές και συντριπτικές.

Και μιὰ τελική ἱστορική παρατήρηση και ταυτόχρονα ἕνα θλιβερό συμπέρασμα: Οἱ Ἕλληνες μέχρι τόν δῆαιο ἐκχριστιανισμό – ἐκβυζαντινισμό τους ἦταν οἱ μοναδικοὶ γεννῆτορες ὄλων τῶν ὑπερεθνικῶν και ὑπερχρονικῶν στοιχείων τοῦ Παγκόσμιου Πολιτισμοῦ (Λογικῆς, Ἐπιστημῶν, Θεωρίας, Μαθηματικῶν, Θεάτρου, Ἀθλητισμοῦ, Ἐλέγχου, Δημοκρατίας κ.λπ.)· μετά τόν ἐκβυζαντινισμό τους δέν παρήγαγαν πιά τίποτε ἀπολύτως, πού νά ἀποτελέσει διαχρονικό και ὑπερτοπικό στοιχείο τοῦ νεώτερου Παγκόσμιου Πολιτισμοῦ.

Δημήτρης Ι. Λάμπρου